

Verzamelaars en denkers

Noviopost kan zich nog zo vaak een 'filatelistenvereniging' noemen, voor de buitenwereld blijven we natuurlijk gewoon een postzegelclub. En onze leden zijn voor diezelfde buitenwereld geen filatelisten, maar postzegelverzamelaars, oftewel mensen die 'postzegels sparen'. Postzegelverzamelaars staan over het algemeen niet in hoog aanzien: het zijn brave mensen, maar ze hebben weinig fantasie en ze zijn zelden op een originele gedachte te betrappen. Een soort boekhouders, eigenlijk...

Ook in de literatuur komen wij als verzamelaars er meestal niet best af. Toevallig ben ik de laatste tijd in twee heel verschillende boeken uitspraken over postzegelverzamelaars tegengekomen; waarbij het grappige is dat in beide gevallen een vergelijking gemaakt wordt tussen postzegelverzamelaars en filosofen.

Brave New World

In zijn roman "Brave New World" ("Heerlijke nieuwe wereld") beschrijft de Engelse auteur Aldous Huxley een volmaakt georganiseerde wereld, waarin de medische wetenschap allesoverheersend is. Mensen worden niet meer op de

natuurlijke wijze verwekt, maar fabrieksmatig gekweekt in reageerbuizen. Door voortdurende chemische en psychologische beïnvloeding is men in staat grote aantallen volkomen eenvormige mensen te kweken, die perfect geschikt zijn voor de taak die ze moeten uitvoeren, en die zich daar bovendien volmaakt gelukkig bij voelen. Het ideaalbeeld in deze maatschappij is de aangepaste mens, die niet méér nadenkt dan voor de vervulling van zijn taak noodzakelijk is. In het begin van de roman wordt dat als volgt verwoord:

"Want ze moesten natuurlijk een algemene indruk hebben om hun werk met begrip te kunnen verrichten — al diende deze indruk zo gering mogelijk te zijn, als zij goede en gelukkige leden van de samenleving wilden worden. Want bijzonderheden waarborgen, zoals ieder weet, deugdzaamheid en geluk; algemeenheden zijn een noodzakelijk geestelijk kwaad. **Niet wijsgeren, maar figuurzagers en postzegelverzamelaars vormen de ruggegraat der samenleving**".

(Heerlijke nieuwe wereld, 18^e druk, Amsterdam 1982, pp 5-6)

De wereld van Sofie

Een bestseller van de laatste tijd is "De wereld van Sofie", volgens de ondertitel een "roman over de geschiedenis van de filosofie". In dit boek wordt het meisje Sofie door een geheimzinnige leraar stap-voor-stap vertrouwd gemaakt met de grote denkers uit de Westerse geschiedenis. Op die manier leert zij zich zelfstandig een mening te vormen over allerlei levensvraagstukken en ontwikkelt ze zich tot een kritisch denkend mens. Auteur Jostein Gaarder (afkomstig uit Noorwegen) laat de leraar het belang van zelfstandig nadenken als volgt verwoorden:

"Maar er is nog iets wat alle mensen nodig hebben. We moeten een antwoord vinden op de vraag wie we zijn en waarom we leven. Je interesseren voor de vraag waarom we leven, is dus niet **een even willekeurige interesse als het verzamelen van postzegels**".

(De wereld van Sofie, 44^e druk, Antwerpen 1999, p 20)

En daar kunnen we het mee doen!

J. Spijkerman